

Votre Programme Matmidim – Chiour ALEPH

Semaine du 15 au 19 janvier 2023

Souguia n° 80

ט"ו

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Grama (5)

Koah' Koh'o et Hassarat Hamoné'a

Cette semaine nous étudions la Souguia de Chinouy, faire un interdit de façon inhabituelle ou non-conventionnelle. Plusieurs endroits dans le Chass montrent que faire un Chinout retire l'interdit de la Torah mais plusieurs points sont à éclaircir. Existe-t-il plusieurs types de Chinouy et donc de gravité ? Quand est-ce qu'une action devient permise grâce au Chinouy ? Les lois sont-ils les mêmes avec les autres interdits que Chabbat ? Et enfin, comment définir si une action est effectuée normalement ou avec Chinouy ?

Ainsi, réussira-t-on à définir si marcher à reculons devant un capteur de lumière dans une allée, correspond véritablement à un Chinouy ? ...

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יאָרע דְבַר תְּקֵלָה עַל יָדִי, וְלֹא אֶכְשַׁל בְּדַבָּר הַלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שְׂלֹא אִמַּר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבָּר הַלְכָה וְאֶשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְדַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂשִׁמְתָּ חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שְׂמַתָּ חֲלָקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׂאֲנִי מְשַׁכְּמִים וְהֵם מְשַׁכְּמִים. אֲנִי מְשַׁכְּמִים לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשַׁכְּמִים לְדַבְּרֵי בְטָלִים. אֲנִי עֹמֵל וְהֵם עֹמְלִים. אֲנִי עֹמֵל וּמְקַבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֹמְלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רֵץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רֵץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׂנֶאֱמַר וְאִתָּה אֱלֹהִים תּוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִשִּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ

Programme du dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée Léilouy Nishmat

Chlomo ben Méir

1. Les sources

Etudier les sources suivantes sans trop s'attarder sur les approfondissements

צב.

תוספות

דלאו שמייה אגד: לאחר ידו ברנלו. ולספרים דגרס כללחר ידו י"ל דצרגלו הוי פירוש כללחר ידו ומיהו גירסא קמא ניחא טפי דהכי תניא צברייתא צגמרא:

מן העלים: המוציא בפיו ב'. והא דתנן צאמרו לו (כרימות ד' יג:) אס היתה שבת והוציאו בפיו חייב ה"מ אוכלים שדרכן להוציאן בפיו בשעת אכילה: אישתבח דלמעלה

המצניע פרק עשירי שבת

למעלה מוג' הכא למטה מוג': מתני' המוציא בין בימינו בין בשמאלו בתוך חיקו או על כתיפיו חייב שכן משא בני קהת יכלאחר ידו ברנלו בפיו ובמרפקו באזנו ובשערו ובפונדתו ופיה למטה בין פונדתו לחלוקו ובשפת חלוקו במנעלו בסנדלו פטור שלא הוציא בדרך המוציאין: גמ' אמר ר"א

דכמונח דמי: מתני' שכן משא בני קהת. צכתף ישאו (צמדנר ו) וימין ושמאל וחיך אורח ארעא. וצסס רצינו יחק צר יהודה מצלתי שאמר צסס רצ האי שמפורש צהש"ס ירושלמי ופקודת אלעזר צן אהרן ההן שמן המאור וקטורת הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה (שמנן) אחד צימין (ושמן) אחד צשמאל והקטורת צחיקו והצביטין צכתף: מרפקו. אישיל"א: פונדסו. אזור חלול: ופיה למטה. אין דרך הוצאה צכך אצל פיה למעלה דרך הוצאה: שפס חלוקו. שפה התחתונה: גמ'

ר' עובדיה מברטנורא מסכת שבת פרק יב משנה ה' לאחר ידו - על גב ידו, שאחז הקולמוס באצבעותיו והפך ידו וכתב: ובמרפקו - הפרק האמצעי שבזרוע:

משנה מסכת שבת פרק יב משנה ה

כתב במשקין במי פירות באבק דרכים ובכל דבר שאינו מתקיים פטור לאחר ידו ברנלו בפיו ובמרפקו כתב אות אחת סמוך לכתב וכתב על גבי כתב נתכוין לכתוב חי"ת וכתב שני זיינין אחד בארץ ואחד בקורה כתב על שני כותלי הבית על שני דפי פנקס ואין נהגין זה עם זה פטור כתב אות אחת נוטריקון רבי יהושע בן בתירא מחייב וחכמים פוטריין:

רמב"ם על משנה מסכת שבת פרק יב משנה ג

אמרו בין בימינו בין בשמאלו, אינו אלא במי שמשתמש בימינו ובשמאלו בשוה והוא הנקרא שולט בשתי ידיו, אבל שאר בני אדם אינה נקראת כתיבה אלא כתיבת הימין, אבל כתיבת השמאל הרי הוא רושם לא כותב

שם משנה ג

הכותב שתי אותיות בין בימינו בין בשמאלו בין משם אחד בין משני שמות בין משני סממניות בכל לשון חייב [...]

אף על פי פרק חמישי כתובות .ס.

יהושע: תניא רבי מרינוס אומר יגונה יונק חלב בשבת מאי טעמא יונק מפרק כלאחר יד ובמקום צערא לא גזרו רבנן אמר רב יוסף הלכה כרבי מרינוס תניא נחום איש גליא אומר צינור שעלו בן קשקשין ממעכן ברגלו בצנעא בשבת ואינו חושש מאי טעמא מתקן כלאחר יד הוא ובמקום פסידא לא גזרו בה רבנן אמר רב יוסף הלכה כנחום איש גליא: פירש

ליכא דחזי ליה: גונח. המיילל מכאז לבו. פליינדריי"א: יונק חלב. משום רפואה ורפואתו חלב עו"ט: מפרק. הנותק דבר ממקום שגדל בו ולא מן המחובר אלא מן התלוש ותולדה דדש הוא שמפרק תבואה מקשיה (שבת דף ע"ג:): כלאחר יד. שאין דרך בני אדם לינק אלא לחלוב ציד: ובמקום לערא. שמצטער מכאזו: לנו. המקלח מים מן הגג: קשקשים. קשים ועשבים שסותמים ומעכבים את קלוחו ומימיו יוצאים ומתפשטים לגג ודולפין לבית: כלאחר יד. ע"י שינוי צרגלו. ומשום דאמר רב יוסף הלכה ככולהו נקט לה הכא: ונמה.

Les mots du jour à apprendre :

Du dos de la main	כְּלאַחַר יָד
Trie	בוֹרֵר
Quitte	פְּטוּר

Programme du lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée Léilouy Nishmat

Chlomo ben Méir

2. Cas de Chinouy permis

Dans cette Guemarra, Rav permet d'arracher les poils d'un animal afin de libérer l'endroit de la Chéhita, et la Guemarra explique que cela correspond à un Chinouy. Quelle limite de permission Tosfot présentent-ils ? Comparer le Din de Melakha Chééina Tsrikha avec Chinouy pour comprendre ce qui est plus « H'amour » dans l'un que dans l'autre.

הלוקח בהמה פרק שלישי בכורות .כה.

לעולם סבר רב דבר שאין מתכוין אסור ותולש לאו היינו גוזז וכיום טוב היינו טעמא דשרי דהוה ליה עוקר דבר מגידולו כלאחר יד ותולש לאו היינו גוזז והתניא התולש את

וסולש לאו היינו גוזז. להכי אמר רב הלכה כר' יוסי בצכור: כלאחר יד. דאין דרך לתלוש נמר אלא לגזוז: הסולש

תוספות מסכת בכורות דף כה עמוד א

דהוה ליה עוקר דבר מגידולו כלאחר יד - אין ללמוד מכאן שיהא מותר לתלוש נוצה מצואר של עוף כדי לשחוט ב"ט דהא לעיל פריש דהא דשרי הכא משום שאין מתכוין וללשון [שני] נמי שפירש [שפירשתי] דאפי' במתכוין בנוצה לא הוי כלאחר יד כדקתני בסמוך בתולש את העוף.
ואף על גב דאין צריך כאן נוצה והוי מלאכה שאינה צריכה לגופה אין ללמוד מלאכה שאינה צריכה לגופה מכלאחר יד.

חידושי הרשב"א מסכת שבת דף קכט עמוד א

וכתב הרמב"ן ז"ל (בתורת האדם שער המיחוש) שלשים אפילו אמרה צריכה אני אין מחללין עליה את השבת אלא עושין לה על ידי ארמאי, פירוש מתירין לה אמירה לגוי במלאכה גמורה, ואין מתירין לה אפילו שבות דרבנן על ידי ישראל וכדאמרין במסכת ביצה (כ"ב א') גבי אמימר דכחל מגוי מאי דעתך משום דצרכי חולה נעשין על ידי גוי הני מילי היכא דלא מסייע בהדיה מר הא מסייע בהדיה דקא עמיץ ופתח, והא עמיץ ופתח שבות בעלמא הוא שאפילו היה מסייע ממש הכוחלת אינה אלא משום שבות כדתנן בפרק המצניע לעיל (צ"ד ב') ואפילו הכי אסור, וכן נמי הא דתניא (לקמן קל"ד א') אין טורפין יין ושמן לחולה בשבת הכי נמי משמע דאיסורין דדבריהם אסור לעשותן לחולה.

וקשיא לי דהא אמרינן לגבי גונח יונק חלב (כתובות ס' א') מפרק כלאחר יד הוא ובמקום צערא לא גזרו רבנן, ובמסכת עבודה זרה בפרק אין מעמידין (כ"ח א') אמרינן סבור מינה הני מילי היכא דשחיקי סמנין מאתמול אבל מישחק ואתווי דרך רשות הרבים לא, אלמא מתירין סמנין שחוקין לחולה שאין בו סכנה ואף על פי שיש בו מלאכה של דבריהם, וכחל של עין עצמה, וכן אמרו (לקמן קמ"ח א') מחזירין את השבר בשבת, וי"ל כלאחר יד אף על פי שהוא שבות אינו דומה ולא נראה כעושה מלאכה וכל שאין בו משום מראית העין התיירו משום חולה, מה שאין כן בכוחל ומסייע לו שהיא מלאכה הנעשית כן בחול ודומה למחלל שבת, וכן נמי טריפת יין ושמן לחולה עובדין דחול נינהו ואסורין אף על פי שאין בהן מלאכה, וכן זו ששנינו (לקמן קמ"ז א') מי שנפרקה ידו או רגלו לא יטרפם בצונן אבל רוחץ כדרכו ואם נתרפא נתרפא. וכל זה בחולה שאין בו סכנה כלל [...]

Les mots du jour à apprendre :

En réalité	לְעוֹלָם
Même	אֶפְלוּ
Interdit Derabanan	שְׁבוּת

Programme du mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée Léilouy Nishmat

Chlomo ben Méir

חזון איש הלכות שבת סימן נו אות ד'
[...]

למידין מלגור דמיעוך ברגלו לא מיינכר מלאכה וכל שזוחין שתיקנו חכמים הוא לעשות משמרת ושקלו צפלים מה להחיר ומה לאסור ואין לדמות דברי סופרים זה לזה וכמש"כ המ"ב סי' ש"ז ס"ק כ"ח, ואם נתיר ח"ו שצות האסור נעשה פרנה צחומת התורה וצודאי הפסדנו צמשמרת מלאכות דאורייתא וכבר אמרו דחמור ד"ס מד"ת.

והנה נחלקו הפוסקים צבי"ה סעיף ל"ג אם מותר הולאה כלאחר יד משום פסידא והמתירים משום דאדם צהול על ממונו וחיישינן דלמא עבר אדאורייתא אצל משום פסידא ודאי לא שרינן וכדפריך בפשיטות שצח קניג חי מ"ע שרו רבנן למוחצ כיסי לנכרי אע"ג דשצות דאמירה לנכרי קיל עפי כדאמר עירובין ס"ח א', וכן צבי"ה רס"ו לא שרינן שאר שצות צמקום דאיכא נכרי, אלא ע"כ דלגור שממעך ברגלו מלאו חכמים להחיר שלא יגרום מכשול צשאר דבר דלא מנכרא מלאכתו ומ"מ מהחמירו צפרהסי, ואפי' דגס צליגור השבו שהוא צהול ויעשה צלא שינוי, [שו"ר שכ"כ המ"ח סי' ש"ז סק"ז צשם הגהמ"ר, ואין היתר אדם צהול אלא צפתחומי ולא צדבר שידע מע"ש וכמש"כ צ"י סי' ש"ז צשם הרא"ש והביאו הפמ"ג סי' ש"ז סק"ז ולא שייך צחליצה].

ואף שאין להחיר שצות משום הפסד ממון אלא צמה שכתבו הפוסקים דהיינו אמירה לנכרי צבי"ה ש"ז ס"ה ולגור שעלו צו קשקשים צבי"ה שלי"ה ס"ט, דנראה דאינו צונה ממש אלא תיקון צענמא וכלי הגמי מחקן כלאחר יד, מיהו צרי"ף פכ"צ דשצח הוכיח דגונה איירי צליכא סכנתא דכיון דלאחר יד הוא שרי כמו דשרינן ליגור צמקום פסידא משמע דאי עביד לי' כאורחי חייב חטאת דהוי כיפוי קרקע וחשיב צונה כל שהוא וכ"מ צרי"ן שס שהקי' למה לא החירו כיצוי דליקה משום פסידא וחירץ דלאו כ"ע צקיא לחלק בין מלאכה הצריכה לגופה לאינה צריכה, [מיהו דברי הרי"ף והרי"ן ז"ת דרהיטת דצריכהם דכל כלאחר יד שרי משום הפסד ומשמע דא"ל לטעם מחוך שהוא צהול ולמש"כ הרי"ן לאו כאורחי קיל מאמירה לנכרי וזה חימא צסצרא ועוד דהא אמר קניג צי צחצולתו על כחפו דרץ יזריק לה כלאחר יד ומשמע דכל זה צליכא נכרי וכ"כ צמ"ב סי' רס"ו צשם א"ר צשם סה"ח, ודברי הרי"ן יש לפרש דצחמת מיעוך הקשקשין אינו אלא שצות ועיקר קושיתו למה אסרו אמירה לנכרי לר"ש דכיצוי אינו אלא שצות ודברי הרי"ף אפשר לפרש דמשמע לי' דתרויבו הלכתא דרב יוסף צהיתר שצות צמקום דוחק ולא צמקום סכנה וכ"כ הרמב"ן ורשב"א שצח ק"ל צי דאין למידין מליגור], ומ"מ אין

Les mots du jour à apprendre :

Tuyau	צבור
Permis	שרי
Ont institué	תקנו

Programme du mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée Léilouy Nishmat

Chlomo ben Méir

3. Gueder du Ptour

Quelle est la limite de la permission de Chiouy présentée par le Helkat Méhokek ? Comment le Sefer Hatrouma est-il en opposition ?

שולחן ערוך אבן העזר הלכות גיטין סימן קכג סעיף א

הכל כשרים לכתוב הגט, חוץ מחמשה: עובד כוכבים ועבד וחרש ושוטה וקטן. אפילו האשה בעצמה, אם אמר לה הבעל לכתבו, יכולה לכתבו ותקנה אותו לבעל וחוזר ונותנו לה.

הגה: והבעל לכתחלה לא יכתוב הגט בעצמו, גם לא יצוה לסופר כיצד יכתוב, אלא אומר לו, סתם, לכתוב (מצא בקונטרסים). וי"א דיש להחמיר שגם קרוב לא יכתוב לכתחלה, היכא דאפשר באחר (מהרי"ק שורש ק"ו). ולכתחלה יכתוב הסופר בידו הימנית; ואם הוא אטר יד, יכתוב בשמאלו (מ"כ בתקון ישן).

חלקת מחוקק סימן קכג ס"ק ה

לכתחל' יכתוב הסופר בידו הימני'. משמע בדיעבד כשר הגט אם כתב בשמאל אף שאינו שולט בשתי ידיו אף על גב דלענין שבת כתב בשמאלו לאו כתב היא ובגמרא מדמה גט לשבת לענין כתב ע"ג כתב אפשר לומר דלאו לכל מיילי מדמינן לשבת דבשבת בעינן מלאכת מחשבת דומיא דמשכן ע"כ כל שכתב כלאחר ידו או בשמאלו לאו מלאכת מחשבת היא אבל מ"מ כתב מיקרי לענין גט:

בית יוסף אורח חיים סימן לב אות ה ד"ה וצריך שיכתוב

וצריך שיכתוב בימינו. כן כתוב בספר התרומה סימן ר"ה מדאמרינן בסוף פרק הקומץ (לז). וקשרתם וכתבתם מה כתיבה בימין אף קשירה בימין ואפילו דיעבד פסול אם כתב בשמאל דהא תנן בפרק הבונה (קג). הכותב בין בימינו בין בשמאלו שתי אותיות ופריך אין דרך כתיבה בשמאל ומשני בשולט בשתי ידיו אבל באטר אשמאל דעלמא חייב ולא אימין ובענין זה צריך לכתוב ס"ת תפילין ומזוזות ומגילה דנאמר בכלהו כתיבה דאין לומר דוקא בשבת דגמרינן ממשכן אינו מועיל כלאחר יד אבל בעלמא כשר אין סברא לומר כן שיכתוב ס"ת תפילין ומזוזות כהלכתן בשבת ולא יהיה חייב אמנם גבי שחיטה כתיב (דברים כז ז) וזבחת ותנן (חולין לא). נפלה סכין ושחטה פסולה הא הפילה כשרה אפילו כלאחר יד ואפילו הכי פטור בשבת משום דהוי כלאחר יד עכ"ל ובפסק (שם סוף הסימן) כתב וצריך לכתוב בימינו ואטר בשמאלו של עולם שהוא אליו ימין ושולט בשתי ידיו יכתוב בימין העולם וגם הרא"ש כתב בסדר תיקון תפילין שצריך שיכתוב בימינו אלא אם כן הוא אטר וכן כתוב בסמ"ג (עשין כב קד ע"ג) ובספר ארחות חיים (הל' תפילין סי' כה) ולא כתבו אם הם פסולים בדיעבד כשכתבם בשמאל וכך הם דברי רבינו סתומים ג"כ אבל בהגהות מיימון פ"ב (אות א) כתוב בשם סמ"ק שאם כתב בשמאל פסול אפילו בדיעבד:

Les mots du jour à apprendre :

Ecrire	לְכַתֵּב
Gaucher	אֶטְרֵיִד
A posteriori	בְּדִיעָבֵד

Programme du jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée Léilouy Nishmat

Chlomo ben Méir

Comment le Iglei Tal fait-il la différence entre les différents Chinouyim ?

אגלי טל ביאורים פתיחה אות ג

[ג] וכן מלאכה שעשה אותה כלאחר ידו כו'. הנה באבן העזר סי' קכ"ג כתבו הח"מ והב"ש והפר"ח דטעם דמכשירינן גט שנכתב בשמאלו משום דדוקא בשבת דכתיב בי' מלאכת מחשבת ע"כ כל שכתב כלאחר ידו או בשמאלו לאו מלאכת מחשבת היאיב אבל מ"מ כתב מיקרי לענין גט. ויש לעיין דהרי מצינו בכמה מקומות אף בלאו מילי דשבת דכל דשלא כדרכו לאו כלום הוא. אכילה שלא כדרכו לאו אכילה היא להתחייב עלי'. הנאה שלא כדרך הנאתן פטור [פסחים כד ב.]. הנכנס לבית המנוגע דרך אחוריו [חוץ מחוטמו דכולו לא גרע מכלים שבבית] טהור והבא אל הבית כתיב דרך ביאה דווקא [שבועות יז ב.]. ובמנחות ט"ז: הקטיר שומשום לאכול שומשום עד שכלה קומץ כולו אין דרך אכילה בכך אין דרך הקטרה בכך [מיהו התם י"ל משום דבקדשים מתעסק פסול] ובמכילתין ק"ח. התולש מעציץ שאינו נקוב פטור פירש"י משום דאין דרך זריעה שם. והתם אין לפרש משום דלאו מלאכת מחשבת הוא. שהרי המלאכה דהוא התלישה הוי כי אורחי' אך משום שאינו דרך זריעה לא חשוב זרוע. וא"כ גבי גט נמי נימא הואיל ואינו דרך כתיבה לא חשוב כתב:

אך ברוחן של דברים דהנה מלאכה כלאחר יד יש בשני אופנים. יש שהמלאכה עצמה בלתי נפעלת כראוי והיא שינוי באיכות הנפעל כענין הנזרע בעציץ שאינו נקוב שלא נזרע כי אורחי' אף שבאיכות הפועל לא הי' שום שינוי. ויש מלאכה כלאחר יד שהוא שינוי באיכות הפועל לבד ולא באיכות הנפעל כגון הכותב בשמאלו אף שהנפעל דהיינו הכתב נעשה כראוי להיות שאימן את ידיו וכתב אותיות מיושרים כמו אם הי' כתב בימינו. וכן המוציא מרשות לרשות כלאחר ידו אף דעצם המלאכה היא בהחפץ המובא לרשות אחרת. ובהחפץ אין שום שינוי ומונח עתה ברשות האחרת כאילו הי' מוציאו כדרכו. רק שיש שינוי באיכות הפועל שלא עשה המלאכה כדרך עשיית מלאכה ההיא:

והנה באופן ראשון שהמלאכה עצמה או המעשה עצמה בלתי נעשית כראוי והוא שינוי באיכות הנפעל. זה מצינו בכמה מקומות דשלא כדרכה לאו כלום היא אף זולת מלאכת שבת. וע"כ אכילה שלא כדרכה כגון שאכל חלב חי או עירב בו דבר מר הרי יש שינוי בהמאכל. וכן הנכנס לבית המנוגע **דרך אחוריו** הרי יש שינוי בהביאה שהיא מעשה הנעשה. וכן בהקטיר שומשום לאכול שומשום אין דרך הקטרה בכך אין דרך אכילה בכך. שהנפעל אינו

כדרכו שהדרך שיוקטר כזית בבת אחת או שיאכל כזית בבת אחת וזה שינוי באיכות הנפעל. וכן הנזרע בעציץ שאינו נקוב שהנפעל אינו כדרכו. בזה אין חילוק בין שבת לשאר דברים. ובכל מקום לאו מידי הואטו:

אבל באופן השני שאין שום שינוי באיכות הנפעל רק באיכות הפועל ראוי הי' להתחייב שהרי מ"מ הפעולה נגמרה כראוי אך מ"מ בשבת פטור עלי' דמלאכת מחשבת אסרה תורה. אבל גבי גט כתב מיקרי שהכתב היא כראוי ועיין עוד בביאורנו למלאכת האופה ס"ק מ"ד:

ובזה נבין פירש"י מכילתין ע"ד: אהא דהטווה צמר שעל גבי בהמה בשבת חייב ג' חטאות אחת משום גוזז אחת משום מנפץ אחת משום טווה. רב כהנא אמר אין דרך גזיזה בכך ואין דרך ניפוץ בכך ואין דרך טווי' בכך. ולא והתניא משמ'י דר' נחמי' שטוף בעזים וטווי' בעזים אלמא טווי' שעל גבי בהמה שמה טווי' חכמה יתירה שאני [פירש"י חכמה יתירה כדכתיב וכל אשה חכמת לב אבל להדיוט אין דרכו בכך והוי כלאחר יד]:

ויש להבין בדברי רש"י למה נטר לפרש האי והוי כלאחר יד עד דמסיק חכמה יתירה שאני. דלעיל בדבר כהנא דאמר אין דרך טווי' בכך הו"ל לפרש דהוי כלאחר יד:

אך לפי האמור ניחא דתחילה לא הי' צריך לפרש משום דהוי כלאחר יד. דהרי עדיף הוא מכלאחר יד שיש שינוי באיכות הנפעל שהיא טווי' ע"ג בהמה. ואפי' לר' אליעזר דלית לי' מלאכת מחשבת אסרה תורה לפירש"י כריתות י"ט סוף עמוד א' יפטור גם כן בזהטז. [וראי' לזה מש"ס מכילתין צ"ד: הנוטל צפרניו זו בזו ר' אליעזר מחייב וחכמים פוטרים פירש"י שאין דרך גזיזה ביד אלא בכלי. ובגמרא מחלוקת לעצמו אבל לחבירו ד"ה פטור פירש"י לחבירו אינו יכול לאמן את ידיו ליטול יפה בלא כלי. ומשמע דהפטור משום דבזה לכ"ע הוי כלאחר יד. ותמוה כיון דפטור כלאחר יד משום מלאכת מחשבת כדברי אחרונים הנ"ל. ור' אליעזר הא לית לי' מלאכת מחשבת לפירש"י כריתות הנ"ל. ולמה יפטור לר' אליעזר. אבל להנ"ל נכון היטב דכאן שיש שינוי בהנפעל שאין ניטלין יפה אינו צריך לטעם מלאכת מחשבת] אך למה דמסיק חכמה יתירה שאני. ואם זה העושה הי' חכם ביותר הי' זה מלאכה כראוי. והרי בהנפעל אין חילוק מי הי' העושה וא"כ אין שינוי בהנפעל כלל וכיון שאין שינוי רק בהפועל אין הפטור רק משום כלאחר יד דלא הוי מלאכת מחשבת:

Selon vous, d'après le Or Zarou'a, faire un Chinouy en appuyant sur l'interrupteur de lumière avec le coude est-il un Chinouy ? Pouvez-vous définir, au vue de la Souguia, si marcher à reculoon devant un capteur de lumière correspond a un Chinouy ?

מהר"ח אור זרוע סימן לא

[...] וגם נ"ל שאין שינוי מועיל אלא כשגוף המלאכה נעשית ע"י שינוי, כמו יונק, דהוי כלאחר יד וכיוצא בזה. אבל אם היה בשבת ומעמיד קדירה אצל האש כלאחר יד, וכשהיא מתבשלת אין שום שינוי - היה חייב. ועתה ניחא מההיא דשונין את הקמח אגבא דפתורא, ולא מרקדין, דאין שום שינוי נעשה בהרקדה, שכדרכו הוא מרקד, רק שנופל על השולחן ולא תוך כלי. אבל אם היה עושה גוף ההרקדה על ידי שינוי הכי נמי דשרי [...]

Les mots du jour à apprendre :

Façon	אָפֶן
Qui fait l'action	פּוֹעֵל
L'action effectuée	נִפְעֵל

Biographies:

Avnei Nezer, Iglei Tal - אבני נזר

Rabbi Avraham Bornshtein (1838-1910) fut un grand Possek en Europe connu sous le nom de son responsa le Avnei Nezer. Né en à Bendzin en Pologne, il est descendant du Rama et du Chakh et le fils de l'auteur du Agoudat Ezov. Son fils est le célèbre Chem Mishmouel.

Dès son plus jeune âge, doté d'une mémoire phénoménale, il est reconnu comme un prodige et écrit des H'idouchim alors qu'il n'a que dix ans ! En 1852 il épouse la fille du célèbre Rabbi de Kotsk, et devient dès lors un fervent Talmid. Il est nommé Av Beit Din de Sochatchov et des milliers de H'assidim se rapprochent lui afin de puiser de ses lumières. Il devient le fondateur et premier Rabbi de la dynastie hassidique Sochatchover. Il faisait preuve d'une immense dévotion envers ses étudiants, avec lesquels il étudiait pendant huit heures chaque jour, donnant plusieurs shiourim (conférences) au cours de chaque journée. Dans son introduction à son livre, le célèbre Iglei Tal, il a noté qu'il consacrait toutes ses énergies à l'enseignement de la Torah à ses élèves.

Ses deux grands ouvrages sont le Avnei Nezer, un responsa en 7 volumes sur le Choulh'an Aroukh, et le Iglei Tal sur Shabbat, qui est devenu un incontournable dans les Batei Midrash.

Liste des 80 Sougiot étudiées sur Matmidim			
Sougiot de Brah'ot			Sougiot sur les H'aguim
1. Birkot Hatorah	14. Brah'a sur un interdit	33 -34. Birkat Hagomel	Hanouka 8. Emplacement de la Hanoukia 44. Ner Ich oubeto 45. Ner Ich oubeto (2) Pourim 16. Michloah' Manot et Matanot Laevyonim Pessah 20. Biour H'amets 58. Bedika des miettes Sefirat Haomer 21. Un seul grand compte Roch Hachana 35. Les trois Livres Soukot 36. Mitstaer
2. Choméa Kéoné	15. Anigrone	38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit	
3. Arévout	17. Birkat Haguefen	39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli	
4. Kavana dans le Chema	18. Natei Inchei	40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot	
5. Position pour le Chema	19. Birkat Haréah'	41. Hatov Véhamétiv sur le vin	
6. Méah Brah'ot	22. Les jus	42. Cheva Brah'ot (1)	
7. Amen Yetoma	23. Trima	43. Cheva Brah'ot (2) – Panim H'adachot	
9. Les quantités pour les Brah'ot	24. Pat Kisnin (1)	46. Birkat Halevanah	
10. Les Brah'ot de consommation	25. Pat Kisnin (2)	47-49. H'azarat Hachats'	
11. Brah'a Chééina Tsrih'a	26. Les Apéritifs		
12. Ikar Vétafel	27-31 Zimoun		
13. Méein Chaloch	32. Tefilat Haderekh		
Sougiot générales			
37. Bal Tossif	54. Mitsvot lav lihanot nitanou	57. Zerizim makdimim lemitsvot	
50. Tokh Kédé Dibour	55-56. Mitsvat Assei	71. 72. Haossek Bamitsva	
51-52. Ein Chaliah' Lidvar Avera	Chehazman grama	Patour Minhamitsva	
53. Mitsva bo yoter Mibichlouh'o			
Chabbat – Melekhet Mah'chevet			
59. 60. 61. Mit'assek	65. 66. 67. 68. Psik Récheh	75. 76. 77. 78. 79. Grama	
62. 63. 64. Davar Chééno	69. 70. Melakha chééina	80. Chinouy	
Mitkaven	tsrikha légoufah		
Yorei Dé'ah			
73. 74. Maaser sur les gains			